

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко
А.М. Мартиненко
«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки **магістра**

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності **053 ПСИХОЛОГІЯ**

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Handwritten signature

Робоча програма навчальної дисципліни «**Медична психологія**» для студентів спеціальності **053 Психологія**, другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «**Практична психологія**», 2024 року.

Розробник: Седих К.В., д. псих. н., професор, професор кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми Шевчук В.В.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

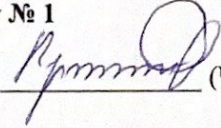
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки (Шевчук В.В.)

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії (Чернишов В.В.)

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність 053 «Психологія»	Рік підготовки: 1-й
Змістових модулів – 1		Семестр 2-й
		Лекції 20 год.
		Практичні, семінарські 16 год.
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лабораторні 6 год.
		Самостійна робота 78 год.
		Індивідуальна робота: -
		Вид контролю: екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для денної форми навчання – 42/78.

2. Мета навчальної дисципліни

2.1. **Мета навчальної дисципліни «Медична психологія»** - здійснити аналіз сучасних наукових досягнень, концепцій і теорій з медичної психології, що забезпечує формування фахового світогляду майбутніх психологів.

Вивчення курсу спрямоване на формування наступних загальних компетентностей: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність проведення досліджень на відповідному рівні, уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. цінування та повага різноманітності та мультикультурності, здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні спеціальні (фахові, предметні) компетентності: здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики, здатність здійснювати практичну

діяльність (тренінгову, психотерапевтичну консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік, здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах, здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями, здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях, здатність здійснювати професійну діяльність у сфері практичної психології; розробляти програми психологічного супроводу

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є «Організація наукових досліджень та академічна доброчесність», «Актуальні проблеми практичної психології», «Технології психологічних тренінгів»

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.
- Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

Розробляти та впроваджувати програми психологічного супроводу клієнтів із різними запитами.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/диференційованого заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен, проміжний міжсесійний контроль, стандартизовані тести, які опрацьовуються на практичних заняттях.

7. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ

Тема 1. Медична психологія як наука: основні поняття. Лікувальна взаємодія. Кваліфікаційна характеристика медичного психолога. Місце медичного психолога в психології та медицині. Методи дослідження в медичній психології. Принципи та етапи клінічного опитування пацієнта. Феноменологія клінічних проявів. Феноменологічний принцип обстеження хворого. Первинне інтерв'ю, психологічне консультування.

Практичне заняття №1

Тема 2. Поняття про психічне здоров'я та рівні психологічної адаптації людини. Визначення психічного здоров'я та рівні психологічної адаптації людини. Критерії здоров'я ВООЗ. Класифікація і типи перебігу психічних розладів. Психічні та поведінкові розлади. Міжнародна класифікація хвороб. Основні типи перебігу психічних хвороб.

Практичне заняття №2

Тема 3. Класифікація психічних розладів. Розлади особистості: антисоціальний, нарцисичний, дисоціативний, шизоїдний, параноїдний, шизотиповий, ананкастичний, мазохістичний, депресивний, маніакальний, обсесивний, компульсивний.

Практичне заняття №3

Тема 4. Гостра реакція на психологічну травму. ПТСР. Поняття гострого стресового розладу. Основні симптоми ГСР та клінічні прояви. Методи діагностики ГСР. Поняття посттравматичного стресового розладу. Теоретичні концепції ПТСР. Види травмуючих ситуацій. Розлади психіки, що виникають в наслідок екстремальних ситуацій. Основні симптоми ПТСР та критерії діагностики. Особливості ПТСР у бойових діях. Типи психічної дезадаптації у ветеранів бойових дій. Методики психодіагностики ПТСР.

Практичне заняття №4

Лабораторне заняття № 1

Тема 5. Патологічні симптоми і синдроми (олігофренічні, дисоціативні, органічні). Принципи розрізнення психологічних феноменів та психопатологічних симптомів. Патопсихологічні синдроми. Класифікація патопсихологічних симптомів за Блейхер, Крук. Ендогенно-органічний симптомокомплекс. Дослідження симптомів епілепсії. Екзогенно-органічний симптомокомплекс. Патопсихологічні олігофренічні симптомокомплекси. Методики психодіагностики олігофренічних та психопатичних синдромів. Патопсихологічний синдром органічного генезу.

Лабораторне заняття № 2

Тема 6. Патологічні симптоми і синдроми у дітей. Олігофренія, затримка психічного розвитку, дитячий інфантилізм, аутизм. Особливості соціальної адаптації «важких» дітей,

хворих на олігофренію та психопатію. Психологічна характеристика дітей із органічним синдромом. Лікування органічного синдрому.

Практичне заняття №5

Лабораторне заняття № 3

Тема 7. Психосоматичні захворювання. Порушення психічної діяльності при соматичних захворюваннях. Витоки і зміст поняття психосоматика. Психосоматичні теорії та моделі. Емоційний стрес як причина виникнення психосоматичних порушень. Основні форми психосоматичних захворювань. Психічне реагування на хворобу й психологія соматичного пацієнта. (Стать, вік, професія, особливості темпераменту, характеру, особистості). Типи психічного реагування. Місце психічного фактору в соматичній патології. Психологічні особливості хворих при різних соматичних захворюваннях, дефектах тіла й органів чуття.

Практичне заняття №6

Тема 8. Практичні аспекти клінічної психодіагностики. Основні патопсихологічні методики: ММРІ. Піктограма. Четвертий зайвий. Прості аналогії. Складні аналогії. Суттєві ознаки. Порівняння понять. Класифікація. 10 слів. Коректурна проба. Рахунок за Крепеліним. Таблиці Шульте.

Практичне заняття №7

Тема 9. Використання патопсихологічних методик для диференційної діагностики. Проективні методики та використання їх у клініці. Проективний малюнок сім'ї. Тест Люшера. Кольоровий тест відношень. Незакінчені речення. ТАТ. Тест фрустрації Розенцвейга.

Практичне заняття №8

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	у тому числі					
	лекції	практичні	лабораторні	Індивід. роб	Самост. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ						
Тема 1. Медична психологія як наука: основні поняття	12	2	2			8
Тема 2. Поняття про психічне здоров'я та рівні психологічної адаптації людини	12	2	2			8
Тема 3. Сучасні напрямки розвитку соціальної психології	12	2	2			8
Тема 4. Гостра реакція на психологічну травму. ПТСР	14	2	2	2		8

Тема 5. Патологічні симптоми і синдроми (олігофренічні, дисоціативні, органічні).	14	4		2		8
Тема 6. Патологічні симптоми і синдроми у дітей	14	2	2	2		8
Тема 7. Психосоматичні захворювання.	12	2	2			8
Тема 8. Практичні аспекти клінічної психодіагностики	12	2	2			8
Тема 9. Використання патопсихологічних методик для диференційної діагностики	18	2	2			14
Усього годин	120	20	16	6		78

9. Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Перелік питань для практичних занять

№ Заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Лікувальна взаємодія. Кваліфікаційна характеристика медичного психолога. 2. Місце медичного психолога в психології та медицині. 3. Методи дослідження в медичній психології. Принципи та етапи клінічного опитування пацієнта. 4. Феноменологія клінічних проявів. Феноменологічний принцип обстеження хворого. Первинне інтерв'ю, психологічне консультування. 	2
2.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення психічного здоров'я та рівні психологічної адаптації людини. 2. Критерії здоров'я ВООЗ. Класифікація і типи перебігу психічних розладів. 3. Психічні та поведінкові розлади. 4. Міжнародна класифікація хвороб. Основні типи перебігу психічних хвороб. 	2
3.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розлади особистості. 2. Антисоціальний, нарцистичний розлад особистості. 3. Дисоціативний, шизоїдний розлад особистості. 4. Параноїдний, шизотиповий розлад особистості. 5. Ананкастичний, мазохістичний розлад особистості. 6. Депресивний, маніакальний, obsесивний розлад особистості. 	2
4.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття гострого стресового розладу. 2. Основні симптоми ГСР та клінічні прояви. 3. Методи діагностики ГСР. Поняття посттравматичного стресового розладу. Теоретичні концепції ПТСР. 	2

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Види травмуючих ситуацій. Розлади психіки, що виникають в наслідок екстремальних ситуацій. 5. Основні симптоми ПТСР та критерії діагностики. Особливості ПТСР у бойових діях. 6. Типи психічної дезадаптації у ветеранів бойових дій. Методики психодіагностики ПТСР. 	
5.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Олігофренія, затримка психічного розвитку, дитячий інфантилізм, аутизм. 2. Особливості соціальної адаптації «важких» дітей, хворих на олігофренію та психопатію. 3. Психологічна характеристика дітей із органічним синдромом. 4. Лікування органічного синдрому. 	2
6.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Порушення психічної діяльності при соматичних захворюваннях. Витоки і зміст поняття психосоматика. 2. Психосоматичні теорії та моделі. Емоційний стрес як причина виникнення психосоматичних порушень. 3. Основні форми психосоматичних захворювань. 4. Психічне реагування на хворобу й психологія соматичного пацієнта. (Стать, вік, професія, особливості темпераменту, характеру, особистості). Типи психічного реагування. 	2
7.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні патопсихологічні методики: 2. ММРІ. 3. Піктограма. 4. Четвертий зайвий. Прості аналогії. Складні аналогії. 5. Суттєві ознаки. Порівняння понять. 6. Класифікація. 10 слів. Коректурна проба. 7. Рахунок за Крепеліним. Таблиці Шульте. 	2
8.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проективні методики та використання їх у клініці. 2. Проективний малюнок сім'ї. 3. Тест Люшера. 4. Кольоровий тест відношень. 5. Незакінчені речення. ТАТ. 6. Тест фрустрації Розенцвейга. 	2
	Разом	16

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин для денної форми
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні симптоми ПТСР та критерії діагностики. 2. Особливості ПТСР у бойових діях. 	2

	3. Типи психічної дезадаптації у ветеранів бойових дій. 4. Методики психодіагностики ПТСР.	
2	1. Дослідження симптомів епілепсії. 2. Екзогенно-органічний симптомокомплекс. 3. Патопсихологічні олігофренічні симптомокомплекси. 4. Методики психодіагностики олігофренічних та психопатичних синдромів.	2
3	1. Олігофренія, затримка психічного розвитку, дитячий інфантилізм, аутизм. 2. Особливості соціальної адаптації «важких» дітей, хворих на олігофренію та психопатію. 3. Психологічна характеристика дітей із органічним синдромом.	2
	Разом	6

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студентів є: розвиток вмінь працювати з літературними джерелами та електронними носіями, складати конспекти, аналізувати теоретичний та емпіричний матеріал, складати порівняльні таблиці, структурно-логічні схеми, порівнювати різні наукові концепції, теорії, закономірності та робити обґрунтовані висновки.

Види самостійної роботи:

- пошук відповіді на запитання у вказаних джерелах інформації;
- тлумачення спеціальних термінів та понять, які зустрічаються у тексті, за словником;
- складання розгорнутого плану відповіді;
- виписування основних тез відповіді;
- складання списку додатково використаної літератури;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми
1.	Медична та клінічна психологія	8
2.	Ментальне здоров'я та рівні психологічної адаптації людини	8
3	ПТСР у військових	8
4	Розлади адаптації та Гостра реакція на психологічну травму.	8
5	Олігофренія та ЗПР	8
6	СДУ (Г), РАС	8
7	Психосоматика	8
8	Клінічна психодіагностика	8
9	Диференційна психодіагностика	14
	Разом	78

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом, але за бажанням студентів можливо написання рефератів, яке оцінюється до 5 балів).

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання:

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (позааудиторна, науково-дослідна робота студентів).

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування, самостійна та індивідуальна робота								Семестровий екзамен	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>							Індивідуальні завдання		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	50	100
5	5	5	5	5	5	5	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них :
при семестровому контролі у вигляді екзамену на поточний контроль може бути відведено від 50 до 100 балів (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях, практичних та лабораторних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти з дисципліни «Медична психологія», галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» / Седих К.В., Шевчук В.В.

Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024.
24 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Ільїна Н.М. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 163 с.
2. Медична психологія : в 2-х т. Т. 1. Загальна медична психологія / [Г. Я. Пилягіна, О. О. Хаустова, О. С. Чабан та ін.] ; за ред. Г. Я. Пилягіної. Вінниця : Нова Книга, 2020. 288 с.
3. Седих К.В., Моргун В.Ф. Делінквентний підліток : навчальний посібник з психопрофілактики, діагностики та корекції протиправної поведінки підлітків для студентів психологічних, педагогічних, соціальних, юридичних спеціальностей та інтернів-психіатрів. К. : Видавничий дім «Слово», 2019. 272 с.
4. Седих К.В., Фільц О.О., Банцер В.І. Основи психотерапії: навчальний посібник / за ред. К.В.Седих, О.О.Фільц. К.: Академвидав, 2016. 192с.

Допоміжна:

5. Вітенко І.С. Медична психологія. К: Здоров'я, 2007. 208 с.
6. Ждан В.М., Скрипніков А.М., Животовська Л.В. та ін. Основи медичної психології: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рів. акред. та лік.-інтерн. Полтава: ТОВ «АСМІ», 2014. 255 с.
7. Католик Г.В. Дитяча та юнацька психотерапія: теорія і практика. К.: Астролябія, 2009. 216 с.
8. Коқун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С. Основи психологічних знань про психічні розлади для військового психолога. Методичний посібник. К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2018. 310 с.
9. Лісовенко А.Ф. Медична психологія: методичні рекомендації (для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології). Одеса: Фенікс, 2020. 60 с.
10. Максименко С.Д., Цехмістер Я.В., Коваль І.А. Медична психологія. К.: Видавничий дім «Слово», 2014.
11. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
12. Основи загальної і медичної психології, психологічного здоро'я та міжособового спілкування: підручник для студентів мед. училищ, коледжів, академій та інститутів медсестринства / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. К. : ВСВ"Медицина", 2018. 312 с.
13. Підкоритов В. С., Скринник О. В. Організаційна модель амбулаторної допомоги хворим на соматоформну вегетативну дисфункцію органів травлення. Архів психіатрії. 2004. Т. 10, № 2. С.61–63
14. Седих К.В. Психологія взаємодії систем: «сім'я і освітні інституції»: [монографія]. Полтава : Довкілля К, 2008. 260 с.
15. Седих К.В. Психологія сім'ї. Навчальний посібник. Полтава, 2019. 192 с.
16. Спіріна І.Д., Вітенко І.С., Напрєєнко О.К. та ін. Медична психологія: підручник. Дніпропетровськ: ЧП «Ліра» ЛТД, 2012. 444с.
17. Filts, O.O., Sedych, K.V., Lavrinenko V.A. Mychailiv, S.V. (2020). Deviations of patients with drug addiction value and meaning sphere functioning.. Wiadomości Lekarskie, LXXIII, 4, 761–766.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle.: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5381>
2. *Критерії діагностики і психотерапії розладів психіки та поведінки* / Під ред. Б. В. Михайлова, С. І. Табачнікова, О. К. Напресенка, В. В. Домбровської // Новини української психіатрії. Харків, 2003. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.psychiatry.ua/books/criteria/paper05.htm>.
3. *Практикум із групової психокорекції: підручник* / О.О. Прокоф'єва, О.В. Ковальова, Г.Б. Варіна, О.В. Кочкурова. Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2020. 465 с. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/10936/1/ПРАКТИКУМ%20%202020.pdf>
4. Радченко С.М., Кабанцева, А.В. Медико-психологічні аспекти реабілітологів в психоневрології. *Conference Proceedings of the XXIX International Science Conference «Science, Theory and Practice» (June08-11, 2021). Tokyo, Japan.* [Електронне джерело]. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=s7kyEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PA311&dq=медична+психологія+та+психотерапія&ots=XKoPQ7GLwu&sig=fH0UPqcN2bNDjD-2noqlc2n0FA0&redir_esc=y#v=onepage&q=медична%20психологія%20та%20психотерапія&f=false
4. Яцина О.Ф. *Основи психотерапії : практикум. Навчально-методичний посібник.* Ужгород. 2021. 80 с. [Електронне джерело]. Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/35134>